

: 5

מאימתי פרק ראשון תענית

מסורת הש"ס

(א) שנה לכ: (ב) [מגילה יא.].
(ג) [לקמן] ברכות טז:
(ד) שנה יר. סנהדרין לז:
(ה) כח"א: שנה, (ו) זיל
סנהר. (ז) ויקראט"ז, (ח) זיל
בשרין שחללים וא' עי'
מהרש"א כח"א, (ט) ואיכ
לז, (ע) ובהגדה של פסח.

הגהות הב"ח

(א) נביא גדול יוס
הנשמים מיום שנבראו סוף
מיום: (ב) שם ועבר סוף
הנשמים ולא יהיה מטר
והנשמים: (ג) רש"י דרש
הנשמים כי והמספר בו
הקבצים (ומעט השמים)
הנשמים וי"ב שנים אין יוס
ולפסחים נדרשו גדול יוס
הנשמים מיום שנבראו י"ב
שנח והנשמים מהם שמעו
הנשמים אלמלא נבראו מיום:
(ד) דרש אפי' כי המלך
אף כר. י"ב לשון רש"י
כלומר אף כר שם מלך
המנוחה על העניים וזה
יפין עני מטרם של המקום:

רבינו חננאל

[illegible]

רבינו גרשום

ונספולן בהיסח הדעת,
כלומר מפסידין כשאין
משתמרן. אלא כראינו.
היינו בבית עולם
צדוית אתכם בימות
ההמה. היינו תרומות
ומעשרות. ונאמר ומצא.
שהוא עז פנים, מיד אנו.
וזנה היה לך. רעז פניו.
ממנו פניו, שינאו. ימין.
שאנו נותן מזה. בהיסח
בהיסח. מדר. וזכ"ש
היבא הדחושדו מעשיהם
מעיקרא. דיינו יתרון
הקשר.

גמירי. שאי אפשר
לת. שאם לא ישמרו
עלים מלשחות בדבר
עולת למעלה ואפשר
ליון וזורקו לחץ

קנימה שאין כן
ואינו עב קלי"ר
הדעת. אם אינו
שולח הרעיו
ק"ס וכו' לך תפסה
ולדקה תלמי' יחד
בראס' לא נאמר.
חלו קאי אלא אני
ומטור שמע מינה
(א) הקב"ה בנצח
הוא ורבה בו.
לפניו ביום הגשמים
תוך שעת רטון הוא.
פרו ישע ואימתי
חלו דק: ר"ס ה'
גאשם עון עמך.
הוא עניני מדקדק

וְיָרִי טַחַם הָיָה מִן
 סוּף הַיָּרְדֵּה וְלֹא
 אֶחָדָם שָׁמַע אֶת־שֵׁם
 מִטֵּר עַל יַרְדֵּן וְלֹא
 יָדִיעַ כִּי חוֹס יִצְחָק
 הָיָה גַם חוֹס גְּבוּלִין
 וְיִצְחָק יִירְדֵּן מִטֵּר
 שֶׁנֶּחֱלָה מִיָּדָיו וְלֹא
 יָרִי עָרַב אֶת־דָּמָם
 לְצִוּוֹן. וְכֵן שָׁמַע
 הַדְּמוּתָם וְעַתָּה
 הַמֶּטֶר: רוּחַ צֶפֶן
 מִן־הַיָּם וְעַתָּה
 מִן־לֹא יִתֵּל דָּבָר
 בְּיַצְחָק וְעַתָּה
 הָיָה וְעַתָּה אֶרֶץ
 מִיָּמִים וְעַתָּה
 קִבְּצָה שְׂמֵי
 הַשָּׁמַיִם מִפְּנֵי
 לִשְׁמֹן
 רִבְבִּים. וְעַתָּה
 שֶׁהָיָה קֵץ עֲוֹנוֹתֵינוּ
 נִשְׁכַּח: הַיּוֹם יִשְׁמַע
 וְיִסַּח אֶת־לִבָּם
 מִן־מַלְכוּת דְּדָמָר
 (מִן־הַמֶּלֶךְ) וְעַתָּה

קדומו רשע: מוסר
כחיו) ואהבה לרעך
ושונא. ועו כחיו
ואו עו פנים ישנא
כמי שאין בו כח
ועסה לא ראו
אור של תורה:
כהורין. כמו
נעבים ורואה
ועה עברה ותתורם
עליה. על הגשם
קרינה (ורמיה לא):
ששכשיר לחמה
בזמן שנקלו:
שלמנו

הם חכמים: עפי הוור
שכחה: בהיסח הדל
תוכן דבר מאוס וגפ
שהן עצים לפה הפ

אדם נוטל ה' ו
והתחמון בר ו
במשקה גלול
כלע"ז: בדיסה
מחזירם תמיד:
שמים ממעל ו
ארץ ויפרו ישע
אני ה' בראשיו
דמשמע אשקקים
ה' בראשיו לטול
שמעבדו ומתפא
השמים: ישועה
מלילי זכות נבנני
שזכרתי לישועה ה'
לישגח דקרא ו
בזמן שהשקקים
ארץ. במים:
מזל: רמז אל

לרבינו ב"ר.
הראשונים ורבינו
ר'אז את זה:
ו'אורח ונת
כתבלה שלמה:
מיו של.
מיות השל
כמשפט ידוע
יהי מיר. וס
י'ה' לשון
תלם מיות ה
גלי מיו של
תחולל גש ופני
תחולל תחול
וכתר ל.
דלות מן בר
לעולם. ש
זעמין שמר
מטר לעולם
ופשט המקר
גש כ' פני
שקר: י' מ
דמאת הכל
י'ה' ששע
ז' עזות
פניו ולין
תכסת קדוש

זה בלדד מומר
לשנאבות. אע"פ
כמוך: ועו פניו
חסר ו' מי שה
בש"א: ימך.
להוריד על ומט
אור. מפני שלא
אפילו כשהשמי
בהרת. מנומר
להוריד בשמים
הוא: דוש צורך
(יו) ושיני בנים
ויתרון הכשר ויתר
לים ועומדין בתפא

סנו. אותם נאים ש
השפיל דעמו וצא ליד
ו נשפכין או נופל ל
ד משמן ודבש שמתון

דבר אחר מה
לֵץ אלא בהיסח
משתכחין אלא
מא בר' חנינא
שנבראו שמים
ממעל ושחקים
יו ישע וצדקה
יו בראתים לא

שֶׁאִי יִשְׁרָעוּ
חֹסֶם בֶּר חֲנִילָאִי
שֶׁנֶּאֱמָר: רַצִּית
אַתָּם מָלָה אֵל
נִינְיָן לָהּ יִזְאֶתָה
דְּרַבִּי חִיָּא אִישׁ
שֶׁל יִשְׂרָאֵל
יִעֲרִי מִדִּירֶהֱבַת
אֵת (א) הַשְּׂמִימִם
בְּשִׁבּוֹל בִּיטוּל
יִמְשַׁע מִשְׁמַע (ב) תֵּנָא
זֶה וְלֹא עֲשִׂיתָם
זֶה אֵין הַגְּשָׁמִים
לְיִלּוֹל גֶּשֶׁם וּפְנִים
הַגְּשָׁמִים נִעְצָרִין
יִזְאֶתָה וּמִצָּחַ אֲשֶׁה
יִשֵּׁשׁ לוֹ עֲזוּת
רַב נַחֲמָה אֲמַר
אֲמַר רַבָּה בְּרַב
אֲמַר יְעֻזָּה אִישׁ
יִשֵּׁשׁ נִעְצָרִין אֱלֹא
עֲצוּתָה שְׂדֵהָ
יִן מִךְ אֱלֹא עֲנִי
נֶאֱמָר: ¹²הַמִּקְרָה
אֲדֹר בְּחִיר הוּא
נֶאֱמָר: כִּי נִרְ
לֵאפוֹל בְּשַׁעֲרֵה
וּתְמָרְהוֹם כְּשֶׁהָ
עוֹלָם כִּפִּים כִּסֶּה
מִן הַחֶמֶס אֲשֶׁר
תִּקְנֶתִּיה יִרְבֶּה
תִּפְלָה שֶׁנֶּאֱמָר
אֲמִי מֵאִי דְכֹתִיב
שְׂקוּיָה כְּבוֹד
וְהוּא לֹא פָנִים
הַכְשִׁיר חֲכָמָה
רֵאיתָ תִּלְמִיד
שֶׁלְמִדּוֹ

שלו: וילו. הק
מו הקהה את שי
לכן והכי משמע
שהן מגבירין חי

אִי הוּא	הַדָּר אֲגַשֵּׁם
לְנֶאֱמָה	שֶׁנִּבְרָא בּוֹ
יִפְהֵי יוֹ	הוּא מִשְׁמַע
קֵל יוֹת	יוֹשׁ בְּשָׁבִיל

טפי הוּו גמירי
ן הללו אין נפס
רברי תורה אין
ת אמר רבי ר
גשמים (ב) כיום
י'הרעיפו שמים
נפתח ארץ ויפ
אני ה' בראת

ל יום הגשמים
וע אמר רבי תנ
זיהו של ישראל
כסית כל חמ
ה אנו מזהב
תנחום בריה
שנאית חייבו
שאלו חסאו א
נעצנו לה יעצ
מים נעצין אל
י מימי של מא
ככם בימות ה
רבי שמעון ב
ר ירוה צפת ת
ה המנונא אין
ומלקוש לא א
המנונא כל א
ה וונה היה ל
נאמר דיהו ק
לקטור רשע ש
לשנאותו ש
קטינא אין הג
בבבבי
המקרה
ל הקב"ה מך ו
אלא הקב"ה
תה לא ראו
אלא תורה ש
רבי י"ש שמעא
ממר רוח נע
גול שנאמר
חמס שנאמר
נ ענ אורו מא
נ פגיעה אלא
תפגע ב"ואר
אם ראתי רקע
מקולקלין שנא
ילים יגבר ויתר
לקיש אמר א

פ' ענן אורו גשם
: קהה הצרול. ס
שמו מעשיהו. קודם
ר מצחילים יגבר

יום. פי' דמשמע דמ
יום הגשמים כיום
הזה כתיב צראתים
מים לשון סתירה. פי'

אי הוו סנו
שלשה משק
הדעת אף
בהיסח הדע
גדול יום ה
וארץ שנאמ
יזלו צדק ה
תצמיח יחד

רב אושעיא רב
 ח ארץ ופרו י
 כ נמחלו עונות
 נשאת עון עמ
 מהבא מתניתו
 את וגו' אמר ר
 עזרין אא"כ
 גולה מימי של
 גל אנו נשכח
 ספסא אין הגש
 יהיה גם חוס יגז
 כרים שצויתו א
 הגשמים אמר
 לשון הרע שנאב
 כלא אמר ר
 ר' יומנעו רביב
 סלא אמר ר
 נאמר ומוצח אש
 מר היה לך ולא
 ונות פנים מו
 יצחק אמר מו
 ישנא אמר ר
 בעצלותם יבך¹⁰
 נעשה שונא ש
 מר מהבא¹³ ו
 וואן אור
 בהשקים אמר
 ל' להוריד תל
 יין אלא בעון
 אין כפים אלא
 ר שנאמר¹⁷ י
 במפני¹² ו
 סהו [וגו'] וא
 פנים קלקל
 נעשה הדור שה
 חמים שנא'¹⁹
 מעקרא ריש

דבור: וק"ש אם הוס
יצואו הגשמים יו

וארץ: פנים נוע

מר לשון הרע הרואה
 ויהיו פנים נועמים
 ורשע. אף על גב
 בקדושין (דף כח.)
 רשע יורד עמו לחיי
 נכשל בעבירה ועומת
 פניו ענתה בו
 וכן בזהר טרוק"ק
 בלע"ז:

בראתיו אמר
בו שנאמר חפתי
יורדים אלא א
בת שבות יעקב
ת לרבינא אתון
מים וסלחת לחם
אין הגשמים
ציה ג' חום
מזכא מתינת
זרה אמר רב
נשרות שנאמר
מעאל בשביל ד
מימי שלג כימור
בשביל מספרי
סתר אמר ר
עוי פנים שנא
גו' ואמר רב
כשל עבירה ש
ה עבירה שנא
אדם שיש לו
רב נחמן בר
יקרי ישנא אלא
ל תורה שנאמר
א עסקו בתורה
מך הוא מע
יוז רב יוסף א
זה עברה וחמ
אור בחירי הוא
ה בתורין בתור
ה הגשמים נע
פים כסה אור
ן אור אלא ממ
אמר¹⁵ ויצו על
תחפלל בעד הע
הביול והוא ל
ומטר בשביל
קנתן ויחגורו
הוכשרו מעש

קלקלו. שקלקלו עליה
ממשיכה ממחילה

בראתים לא
וא
שמים וארץ מש
דאחדר השמים

לשון שקר שא
מפון תבטל הגש
מותר לקרו
דאמר
הקורא לחצירו
לזה מותר דודא
צמודו דהכר
בהורין. לש

נאמר אלא
פרה ורבה
אין הגשמי
ה' ארצ' ע'
ועירי מדרת
תשמע השג
כפר עכו
כלה שנאמ
לרבינא את
ואברתם
תרומות ומ
רבי רבי יש
גולו מכס
נעצרו אלא
מעמים לש
אלא בשבי
הנה היה
פנים סוף
ברדע שנכ
רד הונא כ
רשע בפני
ישוא אל
בשבי ביט
בישראל ש
שנאמר ¹¹ ו
במים עליו
בשחקים ו
מצוה ותור
שקיע נעש
ר' אמי א
אור בעון
בכפיהם וא
בחפלה שנ
18 ואתה אל
19 אם קה
מלאוירי ט
קלקל מה
כל שכן א

מפורת הענין
שחרד: במסגרת
והוא לא פנים
אם הכשירו

ו. הרעיפו שמים מן השחקים יולו צדק תהא ארץ ויפרו ישע וצני תצמיח יחד אני בראתי: ישעיהו מ

2. רציתו וְ אֶרְצָה
שְׁבִית יַעֲקֹב:
הַתְּלִים מִ
3. וְאַתָּה תִשְׁמַע וְהִשְׁמַע
וְסִלַּחְתָּ לַחַטָּאת
יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁבַּחְתָּ
הָאֱדֹמָה אֲשֶׁר
לְאַבְרָם:
מַלְכִים אֲדָמָה
4. צִיָּה גַם חָם
מִיָּמִי שֶׁלֹּא שָׂאוֹל הָיָה
אִיבֵיכָם
5. וְהִרְדָּה אֶף יְיָ
וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם

[illegible]

לעזי רש"י
קלידר, בהיר, צלול